

Complexnummer: 521536

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Complex Bernaertsstraat

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

521537, 521538, 525966, 525967

Woonplaats

Oudenbosch

Gemeente

Halderberge

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdoject

Oudenbosch, Parochiekerk

Complexomschrijving

Inleiding.

Het complex van de R.K. BEGRAAFPLAATS en MUUR met het bijbehorende H. HARTBEELD ligt ter plaatse van het terrein van de middeleeuwse parochiekerk, welke in 1880 na het gereedkomen van de basiliek werd gesloopt. Op de begraafplaats vallen de kerkhofkapel, het graf van dokter Huysmans en het graf van de stichter van de basiliek pastoor W. Hellemons onder de bescherming.

Omschrijving.

Het complex neemt een belangrijke plaats in in de kom van Oudenbosch, in combinatie met de reeds eerder beschermde, naar het voorbeeld van de Romeinse Sint-Pieterskerk gebouwde basiliek en de internaten en kloostercomplexen. Met name het H. Hartbeeld met directe omgeving, ingebouwd in de kerkhofmuur, is in stijl een verwijzing naar de kolossale basiliek. De overige te beschermen onderdelen zijn van betekenis als waardevolle voorbeelden van katholieke grafcultuur en representanten van de plaatselijke geschiedenis, met haar zelfs voor Brabant uitzonderlijke bloei van internaten en congregatiekloosters.

Waardering.

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling, namelijk de vorming van de katholieke grafcultuur; het heeft architectuurhistorische waarde vanwege het belang voor de architectuurgeschiedenis; het heeft ensemblewaarde als onderdeel van een

groter geheel, de kern van Oudenbosch, dat stedenbouwkundig van belang is en vanwege de situering welke verbonden is met de ontwikkeling van Oudenbosch; het is gaaf bewaard gebleven.

Monumentnummer*: 521537

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13543/10

*Monumentnaam***

Complex Bernaertsstraat

Complexnummer

521536

Complexnaam

Complex Bernaertsstraat

*Woonplaats**

Oudenbosch

*Gemeente**

Halderberge

*Provincie**

Noord-Brabant

Locatiennaam

Oudenbosch

Locatieomschrijving

Parochiekerk

*Kadastrale gemeente**

OUDENBOSCH

*Sectie**

B

*Kad. object**

4186

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

Het H. HARTBEELD is het middelpunt van een halfronde MUUR met open arcade en in 1922 geplaatst op een voetstuk dat evenals de arcade in een min of meer Neo-Bbarokke stijl teruggrijpt op de vormentaal van de basiliek. Het is vervaardigd in het atelier van de Eindhovense beeldhouwer J. Custers. Voor het beeld bevindt zich een hekwerk.

Omschrijving.

Natuurstenen beeld van het H. Hart met zegenende handen, in de gebruikelijke neogotische vormentaal, geplaatst op een rijzig voetstuk, geleed door enige ojiefprofielen. Op de hoeken voluten, welke aan de voorzijde een bronzen gedenkplaat omlijsten met de tekst 'Christo/ rigi suo/ amantissimo/ cives veteri/ buscenses/ die 15a augusti 1922'. Het beeld is op de grondplaat gesigneerd Jan Custers. Achter het beeld bevindt zich een halfronde in baksteen uitgevoerde muur met ondiepe cassetten, waarboven een naar de Romeinse barok (Sint-Pietersplein) verwijzende gepleisterde colonnade met rondbogen op vierkante kolommen. Het beeld staat in een plantsoen dat door een smeedijzeren hek met sierkruisen van de straat wordt gescheiden.

Waardering.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Beeld, muur en hekwerk zijn van algemeen belang. Het geheel heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling, namelijk de katholieke devotiecultuur; het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de plaats in het oeuvre van de beeldhouwer Custers en de diversiteit aan toegepaste stijlen. Het en ander is onderdeel van een groter geheel, de kern van Oudenbosch, dat stedenbouwkundig van belang is en vanwege de situering welke verbonden is met de ontwikkeling van Oudenbosch en het is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Gedenkteken(D)

Functie

Gedenkteken(D6)

Monumentnummer*: 521538

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13543/10

*Monumentnaam***

Complex Bernaertsstraat

Complexnummer

521536

Complexnaam

Complex Bernaertsstraat

*Woonplaats**

Oudenbosch

*Gemeente**

Halderberge

*Provincie**

Noord-Brabant

Locatiennaam

Oudenbosch

Locatieomschrijving

Parochiekerk

*Kadastrale gemeente**

OUDENBOSCH

*Sectie**

B

*Kad. object**

4186

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

Het GRAFMONUMENT in Neo-Gotische stijl is vermoedelijk in 1929 of 1930 opgericht voor de huisarts H.A. Huysmans (1867-1928) van Oudenbosch met zijn echtgenote J.C.F. van Geyt (1871-1949) en gesigineerd door de kunstwerkplaats Cuypers en Co. te Roermond.

Omschrijving.

In kalksteen uitgevoerde beeldengroep op rechthoekig voetstuk en ervoor een liggende zerk met tekst en knielbankje met opschrift 'Bid voor ons'. Dit voetstuk draagt een metalen plaquette met het reliëfportret van Huysmans die tussen 1899 en 1928 huisarts was en de tekst 'Van zijne dankbare patiënten en vrienden'. De beeldengroep toont in diep reliëf tegen de achtergrond van een boomstronk en een rotspartij de barmhartige Samaritaan die zich buigt over de zittende gekwetste reiziger en hem troost biedt.

Waardering.

Het monument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling; het heeft waarde vanwege de plaats in het oeuvre van de beeldhouwerswerkplaats; het is onderdeel van een groter geheel, de kern van Oudenbosch, dat stedenbouwkundig

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van belang is en vanwege de situering welke verbonden is met de ontwikkeling van Oudenbosch; het is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument

Monumentnummer*: 525966

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13543/10

*Monumentnaam***

Complex Bernaertsstraat

Complexnummer

521536

Complexnaam

Complex Bernaertsstraat

*Woonplaats**

Oudenbosch

*Gemeente**

Halderberge

*Provincie**

Noord-Brabant

Locatiennaam

Oudenbosch

Locatieomschrijving

Parochiekerk

*Kadastrale gemeente**

OUDENBOSCH

*Sectie**

B

*Kad. object**

4186

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

De KAPEL Sint-Barbara op het kerkhof is in 1894 naar ontwerp van G.J. van Swaay opgericht op het terrein van de middeleeuwse parochiekerk in een min of meer Neo-Romaanse stijl.

Omschrijving.

Kruisvormige kapel, opgetrokken uit van de afbraak der middeleeuwse parochiekerk afkomstige baksteen, gepleisterd en geschilderd. Gedekt met zadeldaken met kruispannen. Op de kruising der daken een achthoekige dakruiter met spits. De muurvlakken worden op de hoeken en bij de viering afgesloten door gegroefde pilasters, die onder de goot met elkaar verbonden worden door een uitmetseling. In de gevelvlakken bevinden zich rondboogramen, door montants in tweeën gedeeld met een ronde opening bovenin. Rondboogvormige hoofdingang in een der korte zijden. In een der topgevels van het transept en boven de ingang een rondboognisje. De banderol met de tekst 'St. Barbara' op de transeptgevel is recent overgeschilderd. De originele terracotta kamversiering op de nokken is verwijderd. De dakruiter heeft een smeedijzeren hek, frontons aan de zijden en een met zink gedekt achzijdig spitsje. Tegen de blinde korte achtergevel met rondboognisje in top een rechtopgezette, zeventiende-eeuwse grafzerk van de vroegere drossaard van Oudenbosch, vermoedelijk uit de vroegere kerk. Inwendig een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

eenvoudige ruimte met vlak plafond. De muren rond 1930 deels beklampt met een lambrisering van veelkleurige baksteen in geel en rood. Eenvoudige altaartombe.

Waardering.

De kapel is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling, namelijk de vorming van de katholieke grafcultuur; het heeft architectuurhistorische waarde vanwege het belang voor de architectuurgeschiedenis; het is onderdeel van een groter geheel, de kern van Oudenbosch, dat stedenbouwkundig van belang is en vanwege de situering welke verbonden is met de ontwikkeling van Oudenbosch; het gebouw is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kapel (F)

Functie

Kapel(F1)

Monumentnummer*: 525967

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13543/10

*Monumentnaam***

Complex Bernaertsstraat

Complexnummer

521536

Complexnaam

Complex Bernaertsstraat

*Woonplaats**

Oudenbosch

*Gemeente**

Halderberge

*Provincie**

Noord-Brabant

Locatiennaam

Oudenbosch

Locatieomschrijving

Parochiekerk

*Kadastrale gemeente**

OUDENBOSCH

*Sectie**

B

*Kad. object**

4186

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

Het GRAFMONUMENT voor pastoor W. Hellemons (1810-1884), stichter van de basiliek en de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius van Gonzaga (de broeders van Oudenbosch) is gelegen op de Calvarieberg, midden op het kerkhof tegenover de Calvariegroep. Het is opgericht in 1898 in Neorenaissancevormen en gesignd 'W.P. Peeters architect' en 'C.H. Creton steenhouwer te Oudenbosch'.

Omschrijving.

Hardstenen graf bestaande uit een tombe met dekplaat en kruis en aansluitende hoge opstand. Op de zijkanten der tombe in reliëf uitgehakt een schedel met doodsbeenderen, links een hart en rechts een anker. Aan het hoofdeinde van de tombe een hoge opstand met ingezwenkt voetstuk, waarin boven de tombedeksel een kleine in marmer uitgevoerde, thans lege nis. De opstand bestaat uit een marmeren gedenkplaat onder een deksteen, welke rust op vier gecanneleerde pilasters. Op de deksteen twee siervazen en een kruis, eveneens in marmer uitgevoerd. De gedenkplaat aan de voorzijde draagt de tekst 'Hier rust in vrede/ de zeer eerw. heer pastoor/ W. Hellemons ord. cist./ geboren te Rosendaal/ den 17 april 1810/ overleden te Oudenbosch/ den 12 december 1884'. Aan de achterzijde bevindt zich onder een door engelen gedragen cartouche de tekst: 'De oud congreganisten/ uit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dankbaarheid/ MDCCCLXXXVIII'.

Waardering.

Het monument is van algemeen belang. Het heeft waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling, namelijk de stichting van congregaties in de 19de eeuw en is van belang als herinnering aan een der congregatiestichters; heeft architectuurhistorische waarde vanwege het belang voor de architectuurgeschiedenis; het heeft ensemblewaarde als onderdeel van een groter geheel, de kern van Oudenbosch, dat stedenbouwkundig van belang is en vanwege de situering welke verbonden is met de ontwikkeling van Oudenbosch; het is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument